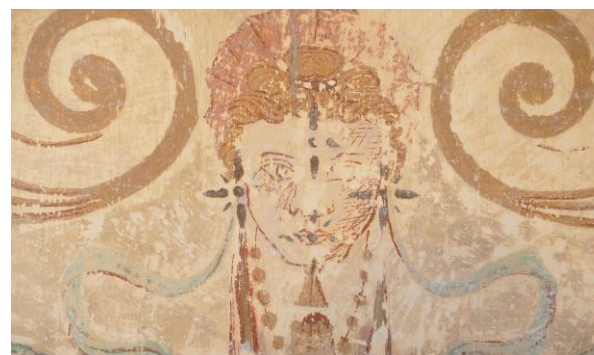

דו"ח תיעוד ציורי קיר ותקרה

רח' הציונות 26 חיפה

מזמין: חב' די.אם.טי. השקעות נדל"ן
מגיש: סטודיו תכלת – שי פרקש, אלי שאלתיאל
נובמבר 2018

תוכן עניינים

חדר 1.....	3
חדר 2.....	4
חדר 3.....	6
חדר 4.....	11
דגמים של ציורי תקרה.....	13

יעוד הדו"ח

לתת בידי העוסקים בשימור הבית ברחוב הציונות 26 חיפה מידע וכלים לשילוב של ישן וחדש.

לסייע בשימור ושחזור מערכת הצבע וציורי קיר לפי המקור.

המידע בדו"ח יתוסף למאגר התרבות החומרית של בתי חיפה.

מבוא

בחודש נובמבר 2018 במשך ארבעה ימים ביצענו חשיפה ותיעוד של משטחי צבע וציורי קיר וציורי תקרה בארבעה חדרים בקומה א'.

הבית תלת קומתי עם קירות אבן וגג רעפים. במרתף הבית בריכת אגירה של מי גשם.

הבניין מכיל חומרי בניה מעץ, ברזל, בטון ואבן מוכרים מבתי הטמפלרים בחיפה ומלבנון.

הבניין נבנה בסוף המאה התשע עשרה או בתחילת המאה העשרים ושופץ ככל הנראה באמצע שנות ה-20. בעלי הבית הראשונים אינם ידועים. בעל הבית בתקופת המנדט היה עזיז מיקאטי איש עסקים וסגן ראש עיריית חיפה. ממצאי התיעוד בדפי הדו"ח להלן.

תצלום משנת 1910 לערך, הבניין בצד שמאל, ארכיון עיריית חיפה

סיכום

חדר 1 מסדרון ומבואת כניסה ל-3 חדרים

בתקרת המסדרון חשפנו בשכבת צבע שנייה תקרה מצוירת בסגנון גיאומטרי עם מסגרות וקרניזים דמויי עץ בטכניקת צביעה תלת ממדית.

בתקרה שולבו ציורים של סהר וכוכב המעידים על כך שבעלי הבית מוסלמים.

מתחת לתקרה זו זיהינו שרידי צבע של תקרה מוקדמת בשכבת צבע ראשונה.

בתקרת חדר המדרגות הצמוד זיהינו מערכת ציורי תקרה זהים.

בקיר עליון קרוב לתקרה חשפנו פס ציור פרחוני בגוון אחד המקיף את קירות החדר.

בקיר תחתון נמצא צוקל מתוחם בקו בגובה של כ-80 ס"מ הגובה הסטנדרטי בכל חדרי הבית.

חדר 2

בתקרת החדר בשכבת צבע ראשונה חשפנו ציור תקרה הכולל ארבעה פינות עם ציור אורנמנט קונכיה/ מניפה יפנית.

במרכז התקרה קואדראטורה הכוללת אורנמנטים צמחיים. פס ציור הכולל אורנמנטים צמחיים ואורנמנט סביבון מקיף את מרכז התקרה.

בקירות החדר חשפנו מסגרות פנלים עם ציור פינה צמחי בגוון אחד, פנלים זהים נמצאו גם

בחדרים 3,4. בחלק התחתון של הקירות נמצא פנל צוקל מתוחם בפסי מסגרת צבוע בצבע דבק גיר בגימור מבריק.

בתקרה יש סדקים ולקונות של טיח בעיקר לאורך שבעה רלסים פלדה.

חדר 3

בתקרת החדר בשכבת צבע ראשונה חשפנו ציור תקרה הכולל ארבעה פינות עם ציור אורנמנט צמחי של ענף עץ.

במרכז התקרה קואדראטורה הכוללת אורנמנטים צמחיים משולבים עם ראש של ילד של ילד ארבעה פעמים. בפינות התקרה פס ציור דמוי שיש קררה אפור. בקירות החדר חשפנו מסגרות פנלים עם ציור פינה צמחי בגוון אחד, פנלים זהים נמצאו גם בחדר מס. 4. בחלק התחתון של הקירות נמצא פנל צוקל מתוחם בפסי מסגרת צבוע בצבע דבק גיר בגימור מבריק.

בתקרה יש סדקים ולקונות של טיח בעיקר לאורך שבעה רלסים פלדה.

חדר 4

תקרת החדר בנוייה מקשתות קטנות עשויות לבני חרס בין רלסים פלדה. בשכבת צבע ראשונה חשפנו ציור תקרה בצורה של מסגרות פסים וקווים מצוירים לאורכה ולרוחבה כל קשת. ציור פנלים דומה מוכר לנו בתקרת קשתות בבית בירושלים.

בקירות החדר חשפנו מסגרות פנלים עם ציור פינה צמחי בגוון אחד, פנלים זהים נמצאו גם בחדר מס. 2,3. בחלק התחתון של הקירות נמצא פנל צוקל מתוחם בפסי מסגרת צבוע בצבע דבק גיר בגימור מבריק.

המלצות לכל החדרים:

לאחר הסרת שכבות צבע מאוחרות וחשיפה עדינה של כל שטח התקרות והקירות יהיה ניתן לשמר ולשחזר את הציורים. ציורי התקרה נותרו באיכות טובה ואפשר לשמרם.

ציורי קיר נפגעו יותר מציורי תקרה וניתן לשמרם באופן חלקי.

בתהליך החשיפה והשימור יש לקחת דגמים של צבע עבור זיהוי מדויק של גווני הצבע.

בסיום תהליך השימור ולפני עבודות טיח וצבע, יש לעטוף בכיסוי מגן עמיד את הציורים שנבחרו לשימור. אחרי הצביעה והסרת כיסויי המגן לבצע שיחזור של ציורי קיר.

רלסים פלדה בתקרות החדרים אשר רואים מעליהם סדקים בטיח, יש להסיר את הטיח, להזריק טיח סיד לתוך סדקים, להסיר חלודה וצבע רופף שעל הרלסים, למרוח משחת דבק אפוקסי על הרלסים ולהדביק פסי קוורץ בורד על הצד החיצוני של האפוקסי במפלס ישר עם התקרות.

במקרה של רלסים עם טיח סיד מעליהן ושהם ללא סדקים ניתן להשאירם כפי שהם.

צביעת התקרות והקירות בקטעים של שחזור ציורי קיר בצבעי סילוקסאן או בצבע סיליקטי.

שימור ציור קיר ותקרה יעשה בידי משמרים וציירים מנוסים בתחום ובחומרי שימור בהתאמה למקור. קירות ותקרות עם טיח ישן שלא ישומרו כעת, יש להשאירם כפי שהם עבור הדורות הבאים ובינתיים ולצבוע אותם בצבעים שניתנים להסרה ללא שימוש בסילרים מסוג בונדרול ודומים לו.

השתתפו בתיעוד

צחי מימון מסילתי, מיכל בורג, ניצן יונה, ירון חביב, עדי שאלתיאל, טניה סמירנובה, שי פרקש.

צלמים:

ניצן יונה, איתמר רוטלוי, צחי, ירון וטניה.

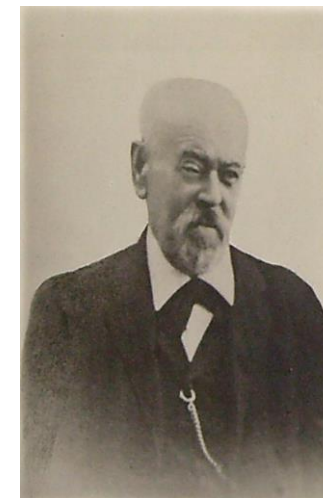

צבעים וציירי בתים במושבה הגרמנית חיפה

יוהנס פנדר והוריו בנו את ביתם ברח' הגפן במושבה הגרמנית בחיפה בשנת 1871. יוהנס היה צייר ואומן ציורי קיר מדופלם יחיד בקהילת הטמפלרים בארץ. סגנון הציורים וחומרי הצבע שנמצאו בביתו ובבית השכן ברח' הציונות 26 בשכבת הצבע הראשונה זהים. לאחר פטירתו בשנת 1923 המשיך בנו אלברט לצייר ולצבוע בבתים בחיפה, עד גירושו לאוסטרליה בשנת 1941.

אלברט פנדר
1890 - 1964

יוהנס פנדר
1859 - 1923

ציור קיר וציור תקרה בבית פנדר

בית פנדר ברח' הגפן 15

תכלת

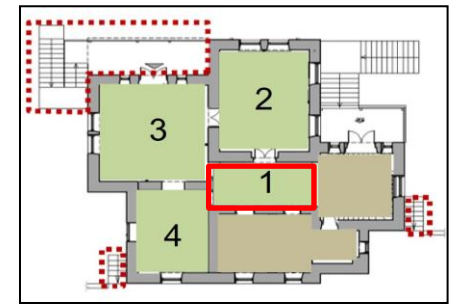

תיעוד ושימור ציורי קיר וצבע אדריכלי

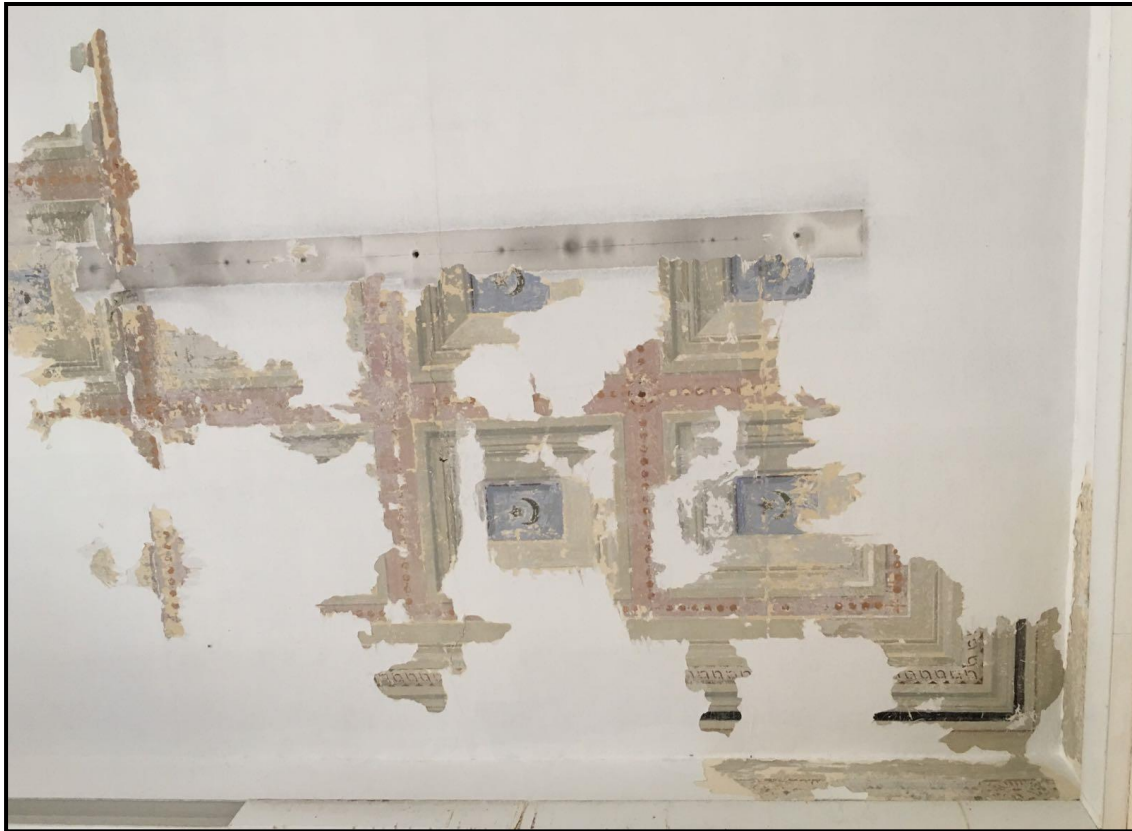
Conservation of Wall Paintings and Architectural Paint

משרד 08-1652345 | שי פרקש 050-5209546 | אלי שאלתיאל 054-6374137

חדר 1 מסדרון

ציור קיר סטנסיל פרחוני סביב קירות המסדרון

ציור תקרה גיאומטרי עם פנלים מלבניים וסמל סהר וכוכב

ציור קיר סטנסיל פרחוני דור שני סביב קירות

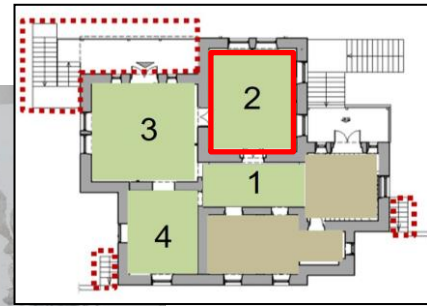

ציור קיר סטנסיל פרחוני דומה רח' יפת 18 יפו

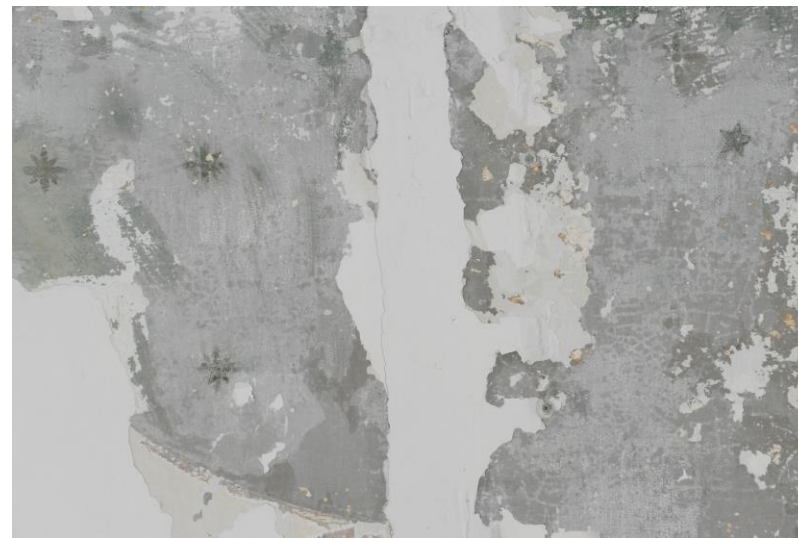
ציור תקרה במסדרון בגמר שימור

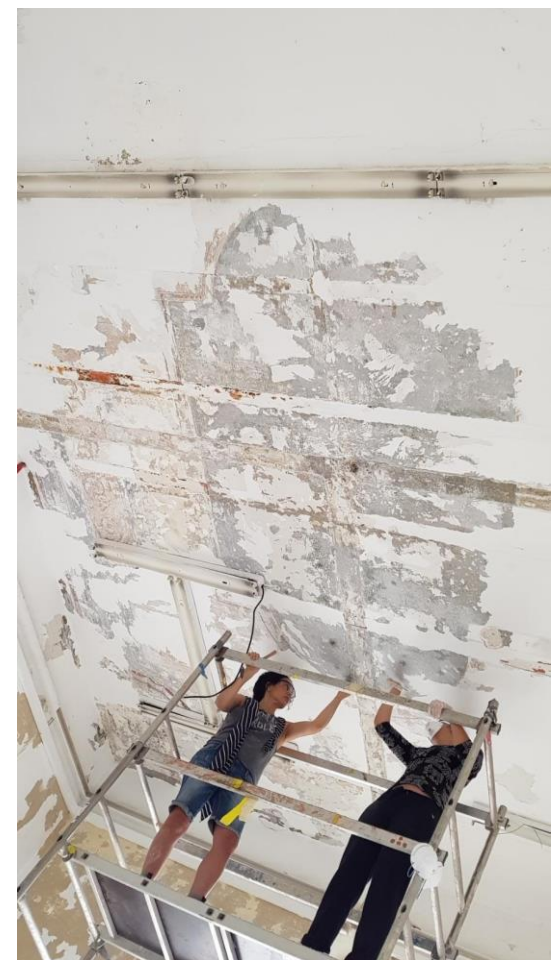
חדר 2

קואדראטורה בגוון אפור במרכז

ציורי פרחים ברקע של הקואדראטורה

קואדראטורה דומה במרכז תקרה ביפו

דו"ח תיעוד ציורי קיר, רח' הציונות 26 חיפה
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

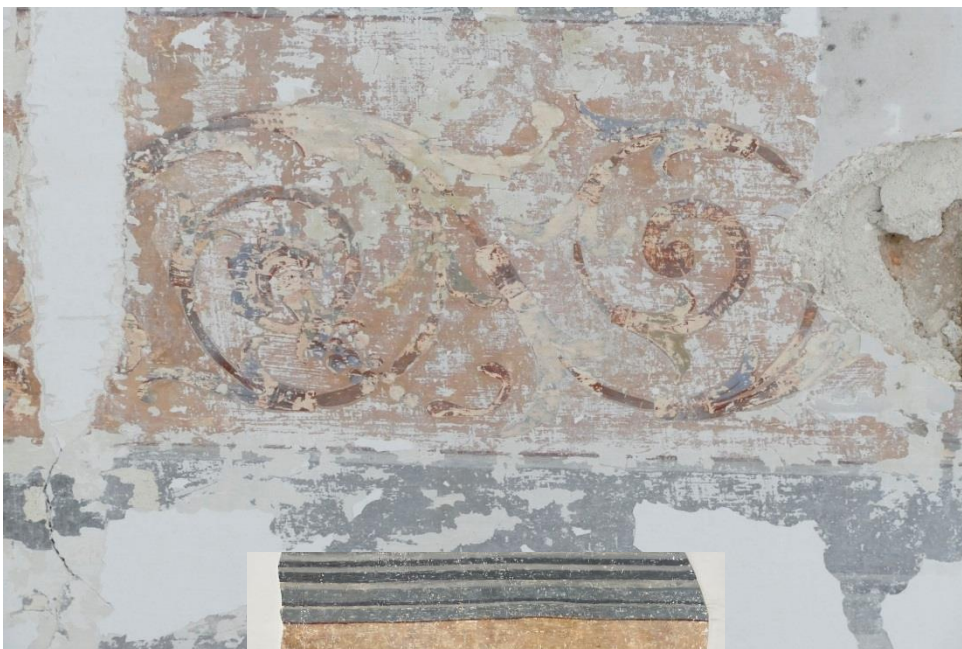
חדר 2 פרטים

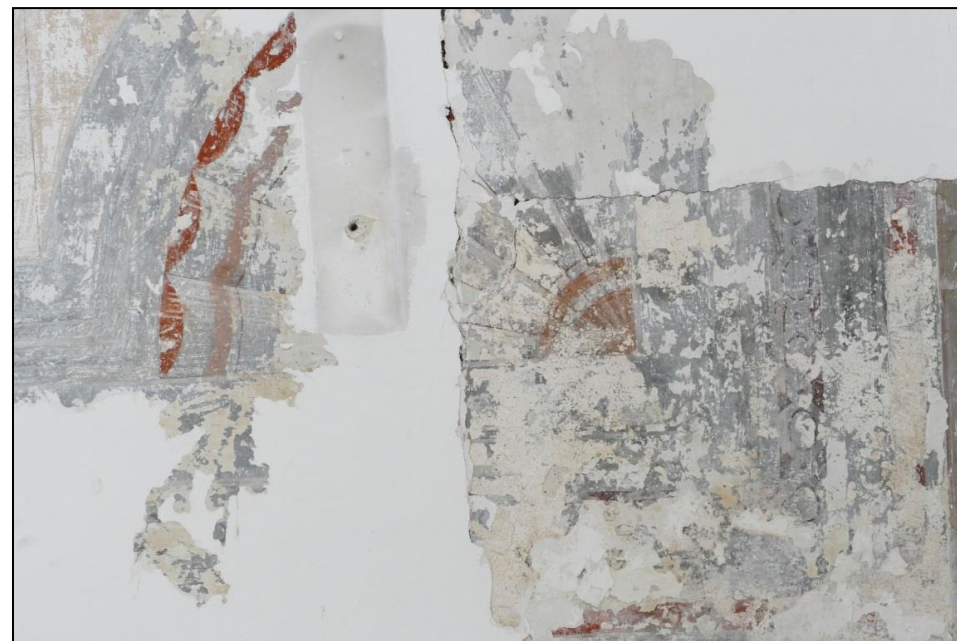
ציור קיר פינה תחתונה

שחזור ציור פינה

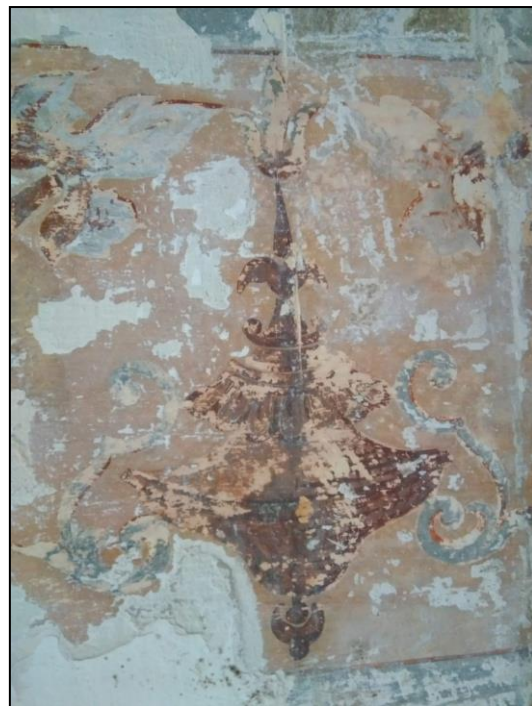
קטע ציור תקרה מקורי שנתלש ושומר

אורנמנט מניפה/קונכיה בכל ארבע פינות התקרה

אורנמנט מניפה/קונכיה

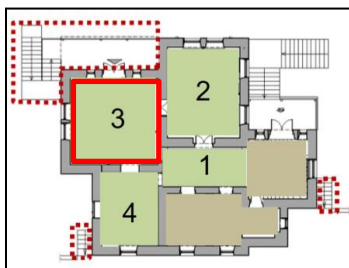
אורנמנט סביבון

דו"ח תיעוד ציורי קיר, רח' הציונות 26 חיפה
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

חדר 3

חשיפה ראשונה

דו"ח תיעוד ציורי קיר, רח' הציונות 26 חיפה
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

חדר 3

קואדראטורה במרכז התקרה

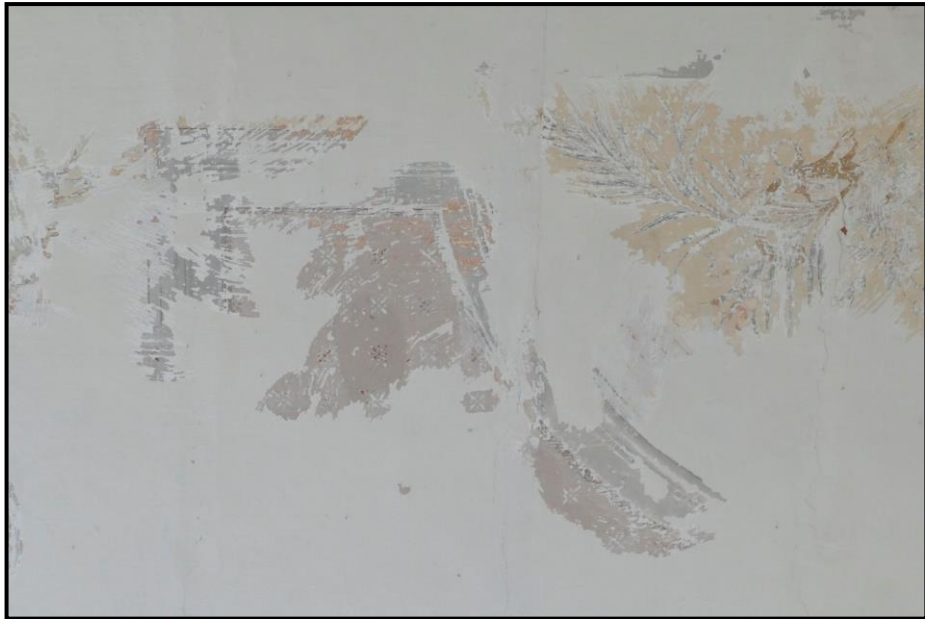
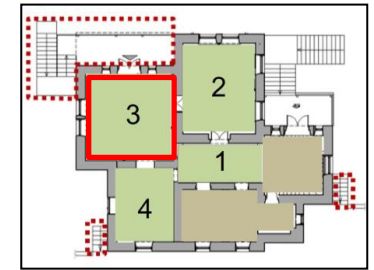
קואדראטורה דומה במרכז תקרה ברח' יפת 18 יפו

דו"ח תיעוד ציורי קיר, רח' הציונות 26 חיפה
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

חדר 3

פרטים

אחת מ-4 פינות תקרה

ענף בפינת תקרה

אורנמנט צמחי

אחת מ-4 פינות תקרה

עיגול דמויי שיש

פס צבע דמוי שיש במסגרת סביב החדר.

חדר 3

רקע אורנמנט פרחוני

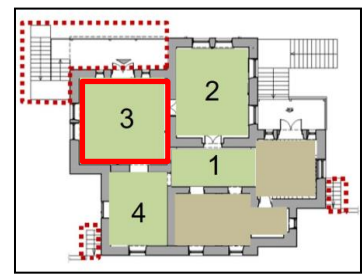
רקע פרחוני דומה

ציור תקרה

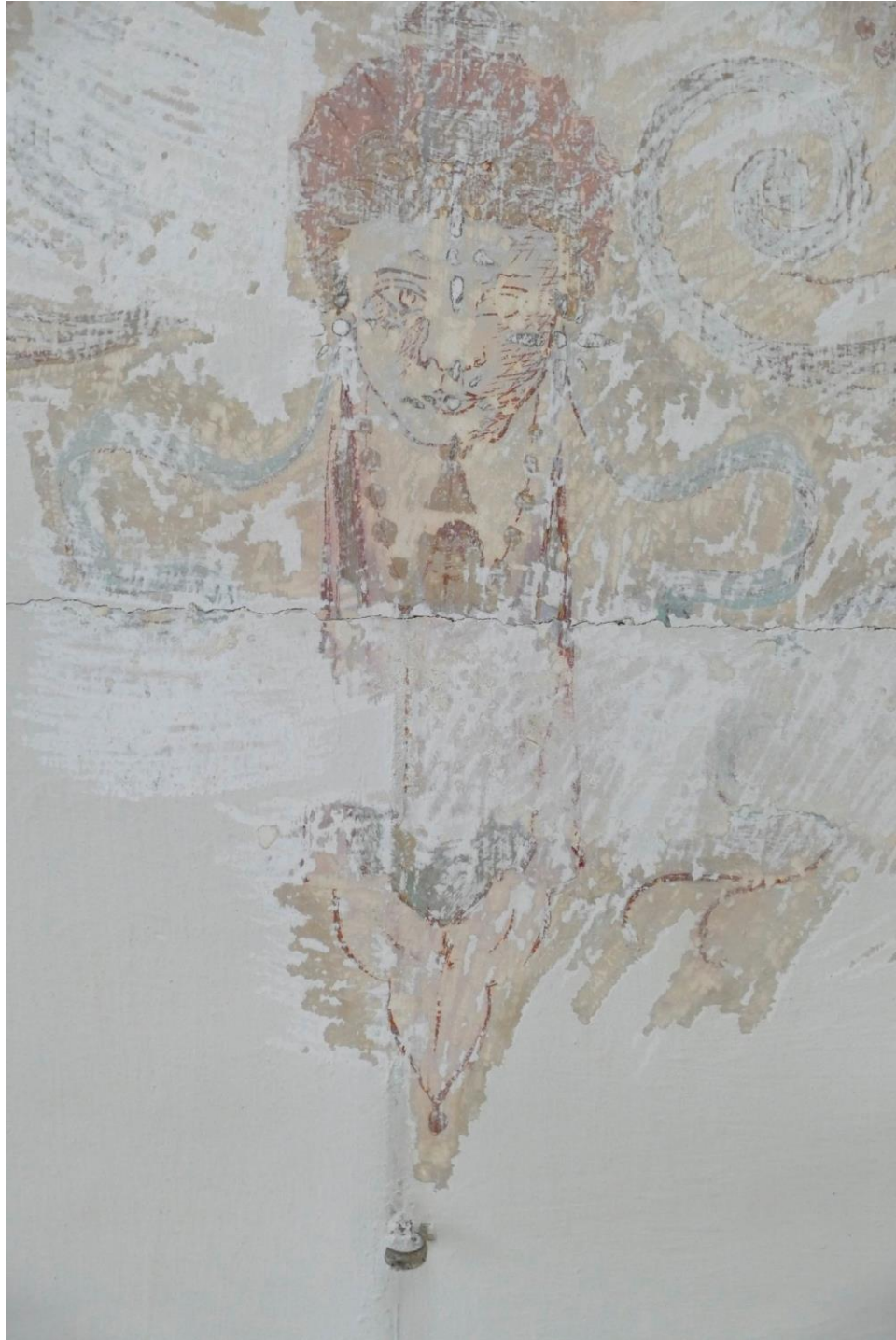
Journal Manuel France 1874

דו"ח תיעוד ציורי קיר, רח' הציונות 26 חיפה
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

חדר 3 מרכז תקרה פנים

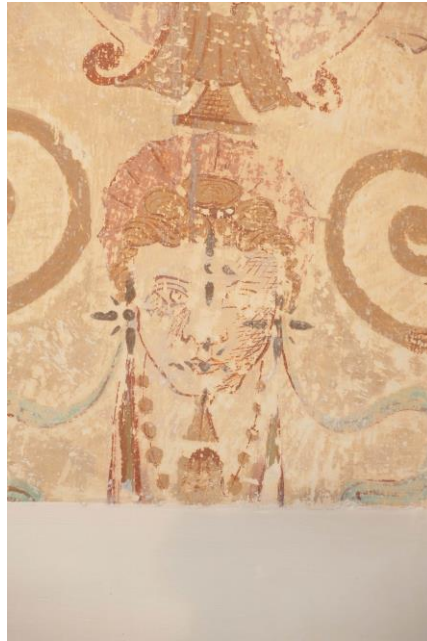
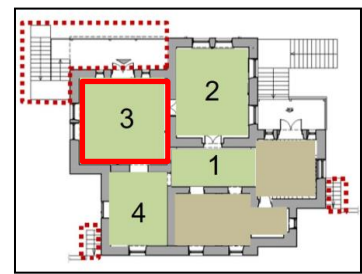

חשיפת פנים במרכז תקרה

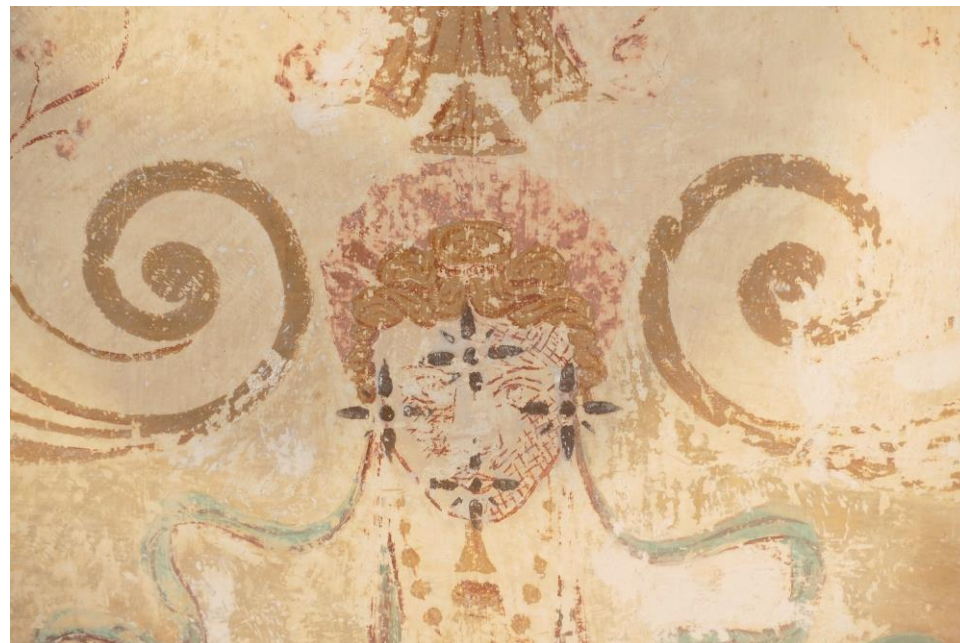

חדר 3 מרכז תקרה

פנים 1

פנים 2

מרכז תקרה בגמר חשיפה ותחילת שימור

קואדראטורה במרכז תקרה בתהליך שימור

שימור ושחזור ציור פינה

שימור ציור פינה

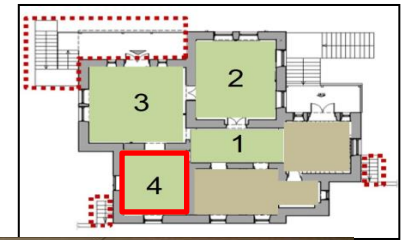
שימור ציור פינה

חדר 4

בקירות החדר נמצאת מערכת של ציורי פנלים עם פס ציור פרחוני עליון וציור אורנמנט פרחוני בפינות הפנלים.
 בכל קיר פנל אחד עם ארבע ציורי פינה ופנל צוקל בגובה 80 ס"מ שהקיף את כל קירות החדר.
 תקרת החדר בנויה מקשתות של אבני חרס בין רלסים פלדה, ציורי תקרה נמצאו בכל קשת במבנה של מסגרות צבע.
 גוון רקע קיר בתוך הפנלים תכלת

ציור קיר אורנמנט צמחי מקיף את קירות החדר מתחת לתקרה

סטנסיל - שבלונה

דגם ציור קיר בחדר 4

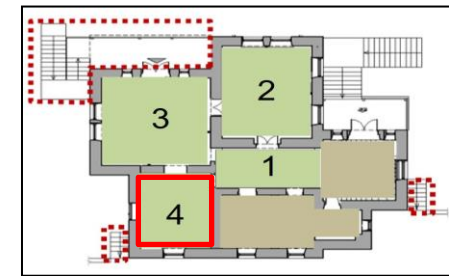
דו"ח תיעוד ציורי קיר, רח' הציונות 26 חיפה
 סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

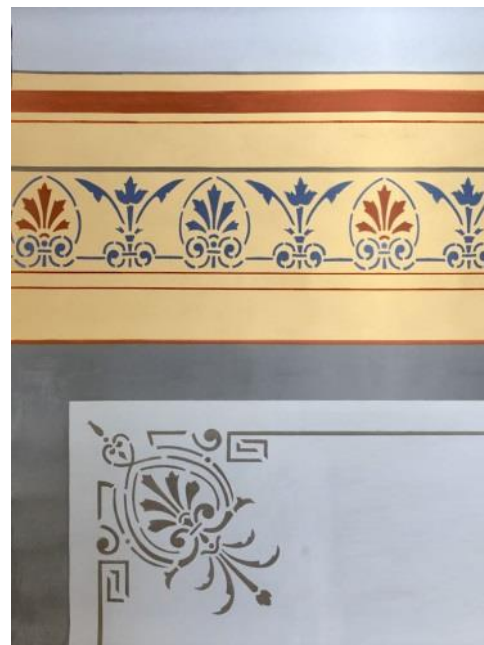
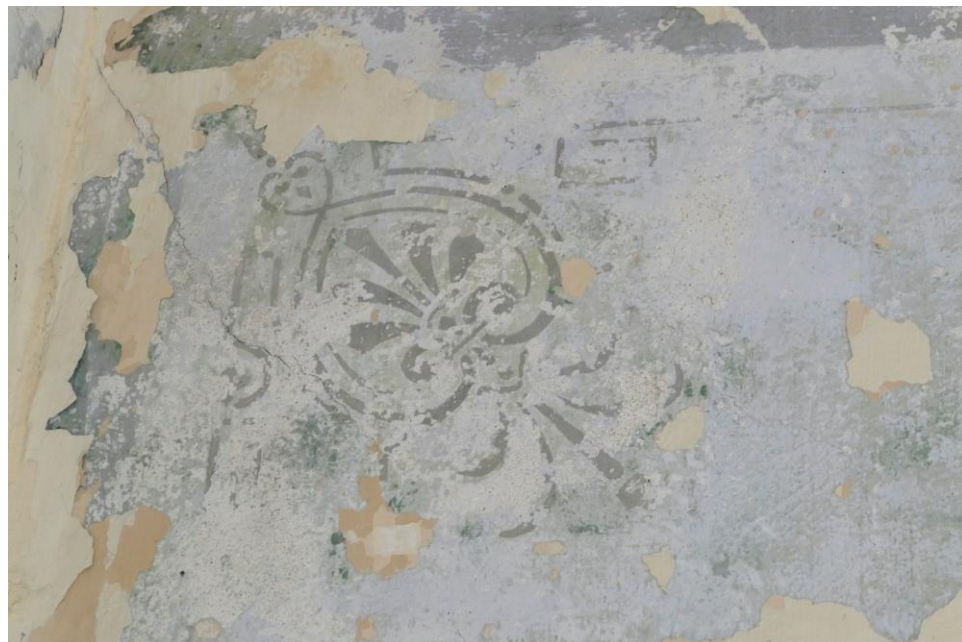
15 ציורי פינה זהים מצוירים בארבעת קירות החדר

חדר 4

תקרת קשתות

ציורי תקרה דומים בתקרת קשתות ברח' שבטי ישראל 18 ירושלים

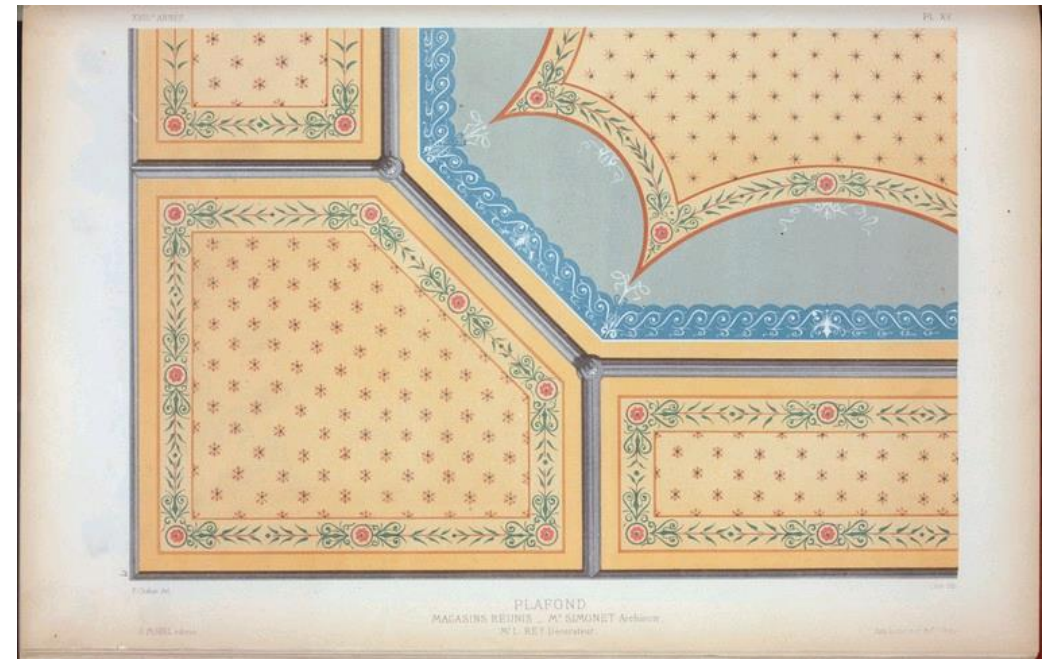

ציור פינה תחתון זהה בחדר 2

דו"ח תיעוד ציורי קיר, רח' הציונות 26 חיפה
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל

דגמים של ציורי תקרה מתוך קטלוג צרפתי 1875-1980

Journal Manuel des peintures

דו"ח תיעוד ציורי קיר, רח' הציונות 26 חיפה
סטודיו תכלת, שי פרקש ואלי שאלתיאל